

Baça bazi: agyz uçukladýan owgan däbi

Category: Geň-taňsy wakalar, Kitapcy

написано kitapcy | 24 январа, 2025

Baça bazi: agyz uçukladýan owgan däbi BAÇA BAZI: AGYZ UÇUKLADÝAN OWGAN DÄBI

«Birehim owgandyr, dini yslamdyr,
Garakçydyr ýollar, hyzdyr, haramdyr...»

Azady.

Ine, size ýürek bulaýjy baça bazi (beçebazlyk, ýagny: baça-beçe- çaga, baz – oýun, ýagny "çaga bilen oýnaşmak" manysynda) mysallaryndan aýy hakykat... "Diňe bir günä bar – olam ogurlyk. Beýleki ähli günäler ogurlygyň görnüşleridir. Bir adamy öldüreňde – onuň ömrüni ogurlaýaň, aýalynyň ärine bolan hak-hukugyny, çagalarynyň kakasyna bolan hak-hukugyny ogurlaýaň. Ýalan sözläňde – biriniň hakykaty bilmäge bolan hukugyny ogurlaýaň. Ogurlamakdan has erbet etmiş ýokdur" diýip ýazýar owgan ýazyjysy Halid Hüseyini (Khaled Hosseini). A biriniň çagalygyny ogurlamak nähili bolýarka onda?

• **Baça bazi näme**

"Haram", "günä" diýip, müňlerçe ýyllap aýal-gyzlary gysyp saklap, geplemesine, hatda pikirlenmesine-de rugsat bermeyän, saçynyň ýeke tary görünse, namyssyzlykda aýyplaýan ýurtlaryň başyny, elbetde, Owganystan çekýär.

Ýüzlerçe ýyllap "yslam şeýle buýurýar" diýip, edýän ýürek bulaýjy işlerine dini perde tutunyp geldiler. Yslamda zyna haram, ony etmeg-ä beýlede dursun, golaýlaşmak gadagan edilen. Şeýle-de bolsa, owgan erkekleri gomoseksualizmi zyna-da hasap etmeyän bolarly.

"Baça Bazi'' (beçebazlyk, pedofiliýa) diýlip atlandyrylan kämillik ýaşyna ýetmedik oglanjyklara, ýigdekçelere ýanaşma däbi Owganystanyň, hatda бүтін дүнýäniň iň masgaraçylykly kartinalarynyň biridir. Pedofiliýany öz içine alýan bu ýigrenji däpde garyp hojalyklaryň erkek çagalary kiçijik ýaşda alnyp, erkekler bilen bolmak üçin tans eşiklerini geýdirip köçeklik etdirilipdir, olary wagt geçirmek we jynsy isleglerini kanagatlandyrmak üçin baýlar satyn alypdyr, tenini satyp gün görmäge mejbur edilipdir.

Gije ýarymdan soň gurnalýan üýşmeleňlerde neresse çagajyklara ýasama göwüs, aýaklaryna-da şelpe dakylpdyr. Satyn alynan bu çagalaryň maşgalasyna belli bir möçberde pul berlipdir. Ümbilmez çagajyklary eýýäm 2-3 ýaşandan jynsy gatnaşyga girmäge taýýarlap, soňky ýyllarda her dürli jynsy hereketleri etdirip, doly "zenana" öwürüpdirliler.

Zorluga uçran bu çagalar gurnalýan şüweleňlerde adamlary güýmäpdir, oturşykdan soň hojaýyny onuň nyrhyny galdyryp, hyrydaryna satyp bilýär, hatda puluny tölän birnäçe kişi bilen bir wagtyň özünde jynsy gatnaşyga girmäge mejbur edilýär. Ençeme ýyllap dowam edip gelýän bu masgaraçylykly döp owganlar üçin bolaymaly zat ýaly bolup galyndyr.

Sübýançylaryň pidasy bolýan bu günäsizje çagalar başyna inderilen bu görgüleriň nämedigine düşünjek ýaşa ýetenlerinde nägilelik bildirmänem duranoklar. Ýöne kim diňlesin ýa-da diňlejek bir barmy olary?

Egbarlap, görk-görmekden galansoň şol töwerekde hiç kimiň almadyk, garran, dul we hossarsyz zenanlaryna öýlendirilýär we ýerine täze oglanjyklar alynýar.

Baçabazi däbiniň häzirem Owganystanyň käbir raýonlarynda ýöredilýändigigi gizlin däl. Agzyňy uçukladýan bu pis däbiň öňüni almakdan owgan hökümeti ejiz gelýär, gaýtam üsti örtülmäge çalşylýar.

Pikir edip görüň: bir neresse çaga ýerini-ýurduny tapman, kämillik ýaşyna ýetmänkä çökder ýüküň astynda ýegşerilip, gorkuda ýaşaýar, gepläp, hiç kime arzyny aýdyp bilmeýär. Hakykatdanam, sözüň gutaran ýeri.

Beýik şahyr Nazym Hikmetiň hem aýdyşy ýaly:

Ylgap baryňar alty ýaşlyja oglanjyk,

Batböregi

uçup baryňar agaçlaryň üstünden.

Sizem şeýle ylgansyňyz bir mahal,

Çagalara dözmäň

ependiler herhal.

("Koşuyor altı yaşında bir oğlan,

uçurtması geçiyor ağaçlardan,
siz de böyle koşmuştunuz bir zaman.
Çocuklara kıymayın efendiler.")

tarihkurdu.com

ZENNE NÄME? OWGANYSTANDA ZENNE BOLMAK!

Zenne sözi köne çarwa türki taýpalaryň toý-şagalaňlarynda erkekleriň aýal eşigini geýip, tans oýnamagy manysyny berýär. Bu söz pars dilinde aýal (zenan sözi bilen düýbi bir -t.b) diýmekdir.

Bu ýaramaz дәp biziň ýaşayan eýýamymyzda-da käbir jemgyýetler tarapyndan dowam edip gelýär. Zenne дәbiniň iň erbet görnüşde ýaýran ýurtlarynyň bireм Owganystandyr. Bu waka öňden gelýän дәp tutalgasyна bukulyp, oğlan çagajyklary jynsy zorluga sezewar edip we ýörite buýurmalar (zakaz) gelende mejbury jynsy gatnaşyga mejbur edýän masgaraçylykly ýagdaýy öz içine alýar.

Owganystanda zenne дәbi bilen utgaşykly ulanylýan ýene bir söz bolsa baçebazedir (beçebazlyk). Munuň manysy "oglan bilen oýnaşmakdyr". Zenne дәbine dahylly edilen oğlanlar garyp-gasarlaryň kiçi ýaşly çagalarynyň arasyndan saýlanyp alynýar. Baça (beçe) diýlip atlandyrylyp, terligine orulan we gül ömri kül edilen günäsizje çagalaryň jynsy ukyby başga ugra gönükdirilýär. Bu ýaramaz дәp Owganystanda garyp maşgalanyň ogul perzendi bolmak – zenne дәbiniň bir parçasы bolmakdyr diýerlik derejede giňden ýaýrandyr.

Şu we şunuň ýaly birnäçe ýakymsyz edim-gylymlar дәp-dessur ady bilen hernäçe ýuwmarlanmaga synanşylsa-da, adamkärçilige, adamyň hak-hukuklaryna we azatlygyna garşy agyr jenaýatdyr.

zeraporu.com

- **Goşmaça maglumat üçin seret:**

<https://www.youtube.com/watch?v=4SZ6sBYo2so> Geň-taňsy wakalar